

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับ เกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นแถบเสียงเป็นข้อมูลจากกระดาษคำตอบอักษรเบรลล์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (ได้นำเสนอในตารางที่ 4 ถึงตารางที่ 8)

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับ เกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ลักษณะมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (ได้นำเสนอในตารางที่ 9 ถึงตารางที่ 14)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยใช้วิธีทดสอบเอฟ (F-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ เป็นรายด้าน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง หากพบว่าผลการวิเคราะห์ ดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาแตกต่างกันระหว่างกลุ่มอย่างน้อย 1 คู่ จะทำการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างเป็นคู่ ๆ ด้วยวิธีของ Scheffe' (ได้นำเสนอในตารางที่ 15 ถึงตารางที่ 24)

ตอนที่ 4 สรุปผลการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของบุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความถี่ก่อนแล้วจึงนำเสนอในรูปแบบการบรรยาย เป็นรายด้าน จำนวน 6 ด้าน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นแถบเสียง

ข้อมูลพื้นฐานของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
จำแนกตามระดับการศึกษา อายุ เพศ อาชีพ และสาเหตุความพิการทางการมองเห็น

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ระดับประถมศึกษา	29	30.90
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	28	29.80
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	37	39.30
รวม	94	100

จากตารางที่ 4 แสดงว่านักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีมากที่สุดคือ มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 39.30 รองลงมาคือระดับประถมศึกษา มีจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 30.90 และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 29.80

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
17 - 25 ปี	35	37.60
26 - 40 ปี	31	33.30
41 ปีขึ้นไป	28	29.10
รวม	94	100

จากตารางที่ 5 แสดงว่านักศึกษาพิการทางการมองเห็น ส่วนมากมีอายุระหว่าง 17 - 25 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 37.60 รองลงมาระหว่างอายุ 26 - 40 ปี มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 33.30 และ 41 ปีขึ้นไป มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	51	54.30
หญิง	43	45.70
รวม	94	100

จากตารางที่ 6 แสดงว่านักศึกษา ส่วนมากเป็นเพศชายมีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 54.30 และเป็นเพศหญิง จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	39	41.50
รับจ้าง / บริษัท / ห้าง / ร้าน	30	31.90
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	1	1.10
ร่วมกิจการส่วนตัวกับครอบครัว	24	25.50
รวม	94	100

จากตารางที่ 7 แสดงว่านักศึกษาพิการทางการมองเห็น ส่วนมากประกอบอาชีพค้าขายมีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 รองลงมาตามลำดับคืออาชีพรับจ้าง / บริษัท / ห้าง / ร้าน จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 อาชีพร่วมกิจการส่วนตัวกับครอบครัว จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 25.50 และ อาชีพรับราชการ / รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.10

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามสาเหตุความพิการ

สาเหตุความพิการ	จำนวน	ร้อยละ
พิการมาแต่กำเนิด	41	43.60
พิการเพราะอุบัติเหตุ	28	29.80
พิการจากโรคติดต่อร้ายแรง	25	26.60
รวม	94	100

จากตารางที่ 8 แสดงว่านักศึกษาพิการทางการมองเห็น มีสาเหตุความพิการมาแต่กำเนิดมากที่สุดจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 43.60 รองลงมาคือพิการเพราะอุบัติเหตุ จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 29.80 และพิการจากโรคติดต่อร้ายแรง จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 26.60

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร

ลักษณะมาตราส่วน ประเมินค่า 5 ระดับ วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลความหมายตามเกณฑ์ค่าเฉลี่ย(ได้นำเสนอในตารางที่ 9 ถึงตารางที่ 14) การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ผู้วิจัยตั้งเกณฑ์ในการคิดคะแนนค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของแต่ละช่วงความคิดเห็น

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 - 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 - 4.49	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 - 3.49	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 - 2.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.49	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคิดเห็น ของนักศึกษาที่
ที่พิจารณาการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับ เกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอก
โรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร

ด้านหลักสูตร	ระดับประถม		ระดับมัธยม		ระดับมัธยม	
	ศึกษา		ศึกษาตอนต้น		ศึกษาตอนปลาย	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนยืดหยุ่น เปิดโอกาสให้คนพิการเรียนได้มากน้อยเพียงใด	4.41	1.01	4.13	1.19	4.45	.85
2. หลักสูตรชดเชยข้อจำกัดของนักศึกษาให้ได้ศึกษา ต่อในระดับสูงมากน้อยเพียงใด	4.82	.39	4.75	.53	4.52	.72
3. เนื้อหาและระยะเวลาเรียนยืดหยุ่นเหมาะสมกับ นักศึกษามากน้อยเพียงใด	4.18	1.05	4.29	1.04	3.81	.98
4. นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตร ไปปรับปรุงใช้ในวิถีชีวิตมากน้อยเพียงใด	4.27	1.12	3.96	1.08	3.87	1.06
5. หลักสูตรเน้นให้นักศึกษาปรับตัวเข้ากับ สภาพแวดล้อมและสังคมได้มากน้อยเพียงใด	3.64	1.18	4.33	1.01	3.68	.94
6. หลักสูตรมีกระบวนการเรียนรู้ให้นักศึกษารู้ แนวทางการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด	4.45	.80	4.12	1.19	3.81	.91
7. หลักสูตรพัฒนานักศึกษาให้มีความเชื่อมั่นตนเอง กล้าพูด กล้าแสดงออกมากน้อยเพียงใด	4.55	.96	3.79	1.32	3.55	1.50
8. หลักสูตรมีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีวินัย และมีน้ำใจเป็นนักกีฬามากน้อยเพียงใด	4.23	.92	4.25	.90	3.16	1.00
9. หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนพัฒนานักศึกษา ให้มีความซื่อสัตย์ สุจริตมากน้อยเพียงใด	4.14	.94	4.46	.78	3.77	.96
รวม	4.30	.93	4.24	1.00	3.90	.99

จากตารางที่ 9 พบว่านักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

โดยเฉลี่ยนักศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีความคิดเห็น ด้านหลักสูตร เห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 2 หลักสูตรชัดเจนข้อจำกัดของนักศึกษาให้ได้ศึกษาต่อในระดับสูง ($\bar{X} = 4.82$) ข้อ 7. หลักสูตรพัฒนานักศึกษาให้มีความเชื่อมั่นตนเองกล้าพูดกล้าแสดงออก ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 1. หลักสูตรยืดหยุ่นเปิดโอกาสให้คนพิการเรียนได้ ($\bar{X} = 4.41$) ข้อ 3. เนื้อหาและระยะเวลาเรียนยืดหยุ่นเหมาะสมกับนักศึกษา ($\bar{X} = 4.18$) ข้อ 4. นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรไปปรับปรุงใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.27$) ข้อ 5. หลักสูตรเน้นให้นักศึกษาปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมได้ ($\bar{X} = 3.64$) ข้อ 6. หลักสูตรมีกระบวนการเรียนรู้ให้นักศึกษารู้แนวทางการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.45$) ข้อ 8. หลักสูตรมีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีวินัยและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ($\bar{X} = 4.23$) ข้อ 9. หลักสูตรพัฒนานักศึกษาให้มีความซื่อสัตย์สุจริต ($\bar{X} = 4.14$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.= .39) คือข้อ 2. หลักสูตรชัดเจนข้อจำกัดของนักศึกษาให้ได้ศึกษาต่อในระดับสูง ($\bar{X} = 4.82$) และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D.= 1.18) คือข้อ 5. หลักสูตรเน้นให้นักศึกษาปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมได้ ($\bar{X} = 3.64$)

โดยเฉลี่ยนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร เห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 2. หลักสูตรชัดเจนข้อจำกัดของนักศึกษาให้ได้ศึกษาต่อในระดับสูง ($\bar{X} = 4.75$) รองลงมาเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 1. หลักสูตรยืดหยุ่นเปิดโอกาสให้คนพิการเรียนได้ ($\bar{X} = 4.13$) ข้อ 3. เนื้อหาและระยะเวลาเรียนยืดหยุ่นเหมาะสมกับนักศึกษา ($\bar{X} = 4.29$) ข้อ 4. นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรไปปรับปรุงใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 3.96$) ข้อ 5. หลักสูตรเน้นให้นักศึกษาปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมได้ ($\bar{X} = 4.33$) ข้อ 6. หลักสูตรมีกระบวนการเรียนรู้ให้นักศึกษารู้แนวทางการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 4.12$) ข้อ 7. หลักสูตรพัฒนานักศึกษาให้มีความเชื่อมั่นตนเองกล้าพูดกล้าแสดงออก ($\bar{X} = 3.79$) ข้อ 8. หลักสูตรมีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีวินัย และมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ($\bar{X} = 4.25$) ข้อ 9. หลักสูตรพัฒนานักศึกษาให้มีความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X} = 4.46$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.= .53) คือข้อ 2. หลักสูตรชัดเจนข้อจำกัดของนักศึกษาให้ได้ศึกษาต่อในระดับสูง ($\bar{X} = 4.75$) และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D.= 1.19) คือข้อ 1. หลักสูตรยืดหยุ่นเปิดโอกาสให้คนพิการเรียนได้ ($\bar{X} = 4.41$)

โดยเฉลี่ยนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร เห็นด้วยมากที่สุด คือข้อ 2. หลักสูตร
ชัดเจนข้อจำกัดของนักศึกษาให้ได้ศึกษาต่อในระดับสูง ($\bar{X} = 4.52$) รองลงมาเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 1.
หลักสูตรยืดหยุ่นเปิดโอกาสให้คนพิการเรียนได้ ($\bar{X} = 4.45$) ข้อ3. เนื้อหาและระยะเวลาเรียนยืดหยุ่น
เหมาะสมกับนักศึกษา ($\bar{X} = 3.81$)ข้อ4. นักศึกษานำความรู้ที่ได้รับจากหลักสูตรไปปรับปรุงใช้ในชีวิต
ประจำวันได้ ($\bar{X} = 3.87$) ข้อ5.หลักสูตรเน้นให้นักศึกษาปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมได้
($\bar{X} = 3.68$) ข้อ 6.หลักสูตรมีกระบวนการเรียนรู้ให้นักศึกษารู้แนวทางการประกอบอาชีพ ($\bar{X} = 3.81$)
ข้อ 7.หลักสูตรพัฒนานักศึกษาให้มีความเชื่อมั่นตนเองกล้าพูดกล้าแสดงออก($\bar{X} = 3.55$) ข้อ9.หลักสูตร
พัฒนานักศึกษาให้มีความซื่อสัตย์ สุจริต ($\bar{X} = 3.77$)และเห็นด้วยปานกลางคือ ข้อ8.หลักสูตรมีกิจกรรม
พัฒนานักศึกษาให้มีวินัยและมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ($\bar{X} = 3.16$)นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความ
คิดเห็นกระจายน้อย (S.D. = .72) คือข้อ 2. หลักสูตรชัดเจนข้อจำกัดของนักศึกษาให้ได้ศึกษาต่อใน
ระดับสูง ($\bar{X} = 4.82$) และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D.= 1.50) คือข้อ 7. หลักสูตรพัฒนานักศึกษา
ให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าพูด กล้าแสดงออก ($\bar{X} = 3.55$)

โดยเฉลี่ยเมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่านักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นระดับประถมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการ
ศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตรเห็นด้วยมากที่สุดคือ($\bar{X} = 4.30, \bar{X} = 4.24,$
 $\bar{X} = 3.90$)นอกจากนี้ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงว่ามีความคิดเห็นกระจายน้อยทุกระดับการศึกษา คือ
(S.D.= .93, S.D.= 1.00, S.D.= .99)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความคิดเห็นของนักศึกษาที่
 พิจารณาการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอก
 โรงเรียนสาขาสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านครูประจำกลุ่ม

ด้านครูประจำกลุ่ม	ระดับประถม		ระดับมัธยม		ระดับมัธยม	
	ศึกษา		ศึกษาตอนต้น		ศึกษาตอนปลาย	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ครูประจำกลุ่มได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรมากนักน้อยเพียงใด	4.59	.80	4.46	.83	4.68	.48
2. ครูประจำกลุ่มส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดกระบวนการคิดเพื่อเข้าสู่การเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ เพียงใด	4.59	.67	4.25	.90	4.13	.76
3. ครูประจำกลุ่มอำนวยความสะดวกการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้นักศึกษามากน้อยเพียงใด	4.50	.67	4.08	1.06	3.81	.79
4. ครูประจำกลุ่มเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำการแก้ปัญหาต่าง ๆ แก่นักศึกษามากน้อยเพียงใด	4.32	.99	4.25	1.03	4.52	.72
5. ครูประจำกลุ่มเป็นผู้ให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์แก่นักศึกษามากน้อยเพียงใด	4.64	.73	4.46	.72	4.06	.89
6. ครูประจำกลุ่มเข้าใจสภาพและยอมรับความแตกต่างของนักศึกษามากน้อยเพียงใด	4.55	.51	4.50	.78	4.00	.82
7. ครูประจำกลุ่มมีความเมตตาและเอื้ออาทรเป็นที่พึ่งของนักศึกษาทุกคนมากนักน้อยเพียงใด	4.27	.88	4.13	.99	4.35	.75
8. ครูประจำกลุ่มของนักศึกษาเป็นผู้เฝ้าหาความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่องมากนักน้อยเพียงใด	3.86	1.17	3.50	1.62	3.68	1.08
9. ครูประจำกลุ่มของนักศึกษามีคุณสมบัติเหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบมากนักน้อยเพียงใด	4.23	.87	4.25	.79	4.10	.79
รวม	4.33	.81	4.26	.97	4.22	.79

จากตารางที่ 10 พบว่านักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

โดยเฉลี่ยนักศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีความคิดเห็น ด้านครูประจำกลุ่มเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 1. ครูประจำกลุ่มได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร และข้อ 2. ครูประจำกลุ่มส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดกระบวนการคิดเพื่อเข้าสู่การเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.59$) ข้อ 3. ครูประจำกลุ่มอำนวยความสะดวกการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักศึกษา ($\bar{X} = 4.50$) ข้อ 5. ครูประจำกลุ่มเป็นผู้ให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์แก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.64$) ข้อ 6. ครูประจำกลุ่มเข้าใจสภาพและยอมรับความแตกต่างของนักศึกษา ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 4. ครูประจำกลุ่มเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำการแก้ ปัญหาต่าง ๆ แก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.32$) ข้อ 7. ครูประจำกลุ่มมีความเมตตาและเอื้ออาทรเป็นที่พึ่งของนักศึกษาทุกคน ($\bar{X} = 4.27$) ข้อ 8. ครูประจำกลุ่มของนักศึกษาเป็นผู้เฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.86$) ข้อ 9. ครูประจำกลุ่มของนักศึกษามีคุณสมบัติเหมาะสม กับหน้าที่ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.23$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.= .51) คือข้อ 6. ครูประจำกลุ่มเข้าใจสภาพและยอมรับความแตกต่างของนักศึกษา ($\bar{X} = 4.55$) และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D.= 1.17) คือข้อ 8. ครูประจำกลุ่มของนักศึกษาเป็นผู้เฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.86$)

โดยเฉลี่ยนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านครูประจำกลุ่ม เห็นด้วยมากที่สุด คือข้อ 6. ครูประจำกลุ่มเข้าใจสภาพและยอมรับความแตกต่างของนักศึกษา ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 1. ครูประจำกลุ่มได้รับการฝึกอบรม เกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\bar{X} = 4.46$) ข้อ 2. ครูประจำกลุ่มส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดกระบวนการคิดเพื่อเข้าสู่การเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.25$) ข้อ 3. ครูประจำกลุ่มอำนวยความสะดวกการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักศึกษา ($\bar{X} = 4.08$) ข้อ 4. ครูประจำกลุ่มเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำการแก้ ปัญหาต่าง ๆ แก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.25$) ข้อ 5. ครูประจำกลุ่มเป็นผู้ให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์แก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.46$) ข้อ 7. ครูประจำกลุ่มมีความเมตตาและเอื้ออาทรเป็นที่พึ่งของนักศึกษาทุกคน ($\bar{X} = 4.13$) ข้อ 8. ครูประจำกลุ่มของนักศึกษาเป็นผู้เฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.50$) ข้อ 9. ครูประจำกลุ่มของนักศึกษามีคุณสมบัติเหมาะสม กับหน้าที่ความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.25$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.= .72) คือข้อ 5. ครูประจำกลุ่มเป็นผู้ให้ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์แก่นักศึกษา ($\bar{X} = 4.46$) และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D.= 1.62) คือข้อ 8. ครูประจำกลุ่มของนักศึกษาเป็นผู้เฝ้าหาความรู้ใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.50$)

โดยเฉลี่ยนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา
นอกโรงเรียนสาขาสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านครูประจำกลุ่ม เห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 1.
ครูประจำกลุ่มได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนตามหลักสูตร ($\bar{X}=4.68$) ข้อ 4. ครูประจำกลุ่ม
เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำการแก้ ปัญหาต่าง ๆ แก่นักศึกษา ($\bar{X}= 4.52$) รองลงมาเห็นด้วยมาก คือข้อ
2. ครูประจำกลุ่มส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดกระบวนการคิดเพื่อเข้าสู่การเรียนรู้เรื่องอื่น ๆ ($\bar{X}= 4.13$)
ข้อ 3. ครูประจำกลุ่มอำนวยความสะดวกการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้นักศึกษา ($\bar{X}= 3.81$) ข้อ 5. ครู
ประจำกลุ่มเป็นผู้ให้ความรู้และแลกเปลี่ยน ประสบการณ์แก่นักศึกษา ($\bar{X}= 4.06$) ข้อ 6. ครูประจำ
กลุ่มเข้าใจสภาพและยอมรับความแตกต่างของนักศึกษา ($\bar{X}= 4.00$) ข้อ 7. ครูประจำกลุ่มมีความเมตตา
และเอื้ออาทรเป็นที่พึ่งของนักศึกษาทุกคน ($\bar{X}= 4.35$) ข้อ 8. ครูประจำกลุ่มของนักศึกษาเป็นผู้เฝ้าห
ความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}= 3.68$) ข้อ 9. ครูประจำกลุ่มของนักศึกษามีคุณสมบัติเหมาะสมกับ
หน้าที่ความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.10$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย
(S.D.=.48) คือข้อ 1. ครูประจำกลุ่มได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D.= 1.08) คือข้อ 8. ครูประจำกลุ่มของนักศึกษาเป็นผู้เฝ้าหาความรู้
ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

โดยเฉลี่ยเมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า นักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นระดับประถมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา
นอกโรงเรียนสาขาสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านครูประจำกลุ่ม เห็นด้วยมาก ($\bar{X}= 4.33$, $\bar{X}= 4.26$,
 $\bar{X}= 4.22$) นอกจากนี้ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานยังมีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.= .81, S.D. = .97,
S.D. = .79)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษา
ที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับ เกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอก
โรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ด้านนักศึกษา

ด้านนักศึกษา	ระดับประถม		ระดับมัธยม		ระดับมัธยม	
	ศึกษา		ศึกษาตอนต้น		ศึกษาตอนปลาย	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. นักศึกษาสำรวจความต้องการของตนเองเป็นข้อมูล ประกอบการเรียนมากน้อยเพียงใด	4.59	.67	4.54	.66	4.13	.76
2. นักศึกษาวางแผนการเรียนสอดคล้องกับวิถีชีวิต จริงของตนมากน้อยเพียงใด	4.18	1.01	4.67	.64	4.26	.82
3. นักศึกษาเรียนตามแผนการเรียนของหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนมากน้อยเพียงใด	3.36	1.29	3.92	1.44	3.06	1.12
4. นักศึกษาเลือกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสม กับข้อจำกัดของตนเองมากน้อยเพียงใด	3.45	1.18	3.87	1.23	3.29	.86
5. นักศึกษามีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ของตนเองและกลุ่มมากน้อยเพียงใด	4.09	1.11	4.21	1.35	3.52	1.12
6. นักศึกษารับผิดชอบต่อการปฏิบัติกิจกรรม การเรียนรู้ตามหลักสูตรมากน้อยเพียงใด	3.95	1.21	3.88	1.08	3.61	1.15
7. นักศึกษามีความสามารถในการอ่านอักษรเบรลล์ เพื่อการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด	3.00	1.27	3.83	1.31	3.61	1.56
8. นักศึกษาเข้ารับการประเมินผลการเรียนรู้ตาม เงื่อนไขของหลักสูตรมากน้อยเพียงใด	2.91	1.23	4.12	1.19	3.68	1.47
9. นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรม พัฒนาคุณภาพชีวิตมากน้อยเพียงใด	4.09	.81	4.21	.93	3.71	.78
รวม	3.77	1.09	4.19	1.09	3.67	1.07

จากตารางที่ 11 พบว่านักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

โดยเฉลี่ยนักศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีความคิดเห็น ด้านนักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 1. นักศึกษาสำรวจความต้องการของตนเอง เป็นข้อมูลประกอบการเรียน ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 2 นักศึกษาวางแผนการเรียนสอดคล้องกับวิถีชีวิต จริงของตน ($\bar{X} = 4.18$) ข้อ 5. นักศึกษามีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ ของตนเองและกลุ่ม ($\bar{X} = 4.09$) ข้อ 6. นักศึกษา รับผิดชอบต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร ($\bar{X} = 3.95$) ข้อ 9. นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ($\bar{X} = 4.09$) และเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 3. นักศึกษาเรียนตาม แผนการเรียนของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ($\bar{X} = 3.36$) ข้อ 4. นักศึกษาเลือกการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เหมาะสมกับข้อจำกัดของตนเอง ($\bar{X} = 3.45$) ข้อ 7. นักศึกษามีความสามารถในการอ่าน อักษรเบรลล์เพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.00$) ข้อ 8. นักศึกษาเข้ารับการประเมินผลการเรียนรู้ตามเงื่อนไข ของหลักสูตร ($\bar{X} = 2.91$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.= .67) คือข้อ 1. และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D.= 1.29) คือข้อ 3. นักศึกษาเรียนตามแผนการเรียนของ หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน

โดยเฉลี่ยนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา นอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านนักศึกษาเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 1. นักศึกษา สำรวจความต้องการของตนเอง เป็นข้อมูลประกอบการเรียน ($\bar{X} = 4.54$) รองลงมาเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 2 นักศึกษาวางแผนการเรียนสอดคล้องกับวิถีชีวิต จริงของตน ($\bar{X} = 4.67$) ข้อ 3. นักศึกษาเรียนตาม แผนการเรียนของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ($\bar{X} = 3.92$) ข้อ 4. นักศึกษาเลือกการจัดกิจกรรม การเรียนรู้เหมาะสมกับข้อจำกัดของตนเอง ($\bar{X} = 3.87$) ข้อ 5. นักศึกษามีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมการ เรียนรู้ของตนเองและกลุ่ม ($\bar{X} = 4.21$) ข้อ 6. นักศึกษา รับผิดชอบต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตาม หลักสูตร ($\bar{X} = 3.88$) ข้อ 7. นักศึกษามีความสามารถในการอ่านอักษรเบรลล์เพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.83$) ข้อ 8. นักศึกษาเข้ารับการประเมินผลการเรียนรู้ตามเงื่อนไขของหลักสูตร ($\bar{X} = 4.12$) ข้อ 9. นักศึกษา เกิดการเรียนรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ($\bar{X} = 4.21$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.=.64) คือ ข้อ 2. นักศึกษาวางแผนการเรียนสอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง ของตน และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D.= 1.44) คือข้อ 3. นักศึกษาเรียนตามแผนการเรียนของ หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน

โดยเฉลี่ยนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา
นอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านนักศึกษาเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 1. นักศึกษาสำรวจ
ความต้องการของตนเองเป็นข้อมูลประกอบการเรียน ($\bar{X}= 4.13$) ข้อ 2. นักศึกษาวางแผนการเรียน
สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริงของตน ($\bar{X}= 4.26$) ข้อ 5. นักศึกษามีส่วนร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ของ
ตนเองและกลุ่ม ($\bar{X}=3.52$) ข้อ 6. นักศึกษารับผิดชอบต่อการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตร
($\bar{X}= 3.61$) ข้อ 7. นักศึกษามีความสามารถในการอ่านอักษรเบรลล์เพื่อการเรียนรู้ ($\bar{X}= 3.61$) ข้อ 8.
นักศึกษาเข้ารับการประเมินผลการเรียนรู้ตามเงื่อนไขของหลักสูตร ($\bar{X}= 3.68$) ข้อ 9. นักศึกษาเกิด
การเรียนรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต ($\bar{X}= 3.71$) รองลงมาเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ
3. นักศึกษาเรียนตามแผนการเรียนของหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ($\bar{X}= 3.06$) ข้อ 4. นักศึกษา
เลือกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับข้อจำกัดของตนเอง ($\bar{X}= 3.29$) นอกจากนี้ค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.= .76) คือข้อ 1. นักศึกษาสำรวจความต้องการของตนเอง
เป็นข้อมูลประกอบการเรียน และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D.= 1.56) คือข้อ 7. นักศึกษามีความ
สามารถในการอ่านอักษรเบรลล์เพื่อการเรียนรู้

โดยเฉลี่ยเมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า นักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นระดับประถมศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการ
ศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านนักศึกษาเห็นด้วยมาก ($\bar{X}=3.77$, $\bar{X}= 4.19$,
 $\bar{X}= 3.67$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงว่ามีความคิดเห็นกระจายน้อย(S.D.=1.09, S.D.= 1.09,
S.D.= 1.07)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษาที่
 พิจารณาการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอก
 โรงเรียนสาขาสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการเรียนรู้

ด้านกระบวนการเรียนรู้	ระดับประถม		ระดับมัธยม		ระดับมัธยม	
	ศึกษา		ศึกษาดอนต้น		ศึกษาดอนปลาย	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. กระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาเกิดจากการ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกันเพียงใด	4.27	1.12	4.29	1.16	4.23	.99
2. กระบวนการเรียนรู้เน้นให้นักศึกษามีโอกาส สนทนาหาแนวทางสู่การปฏิบัติจริงมากน้อยเพียงใด	4.18	1.26	3.75	1.19	3.29	1.37
3. กระบวนการเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมที่ สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริงของนักศึกษามากน้อยเพียงใด	3.77	1.38	3.96	1.33	3.16	1.21
4. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมให้นักศึกษารู้จักการ ปรับตัวอยู่ร่วมกับคนปกติได้มากน้อยเพียงใด	3.64	1.18	3.87	1.15	3.23	1.12
5. กระบวนการเรียนรู้เน้นให้นักศึกษารู้แนวทางการ ประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้มากน้อยเพียงใด	4.50	.86	4.29	.75	4.03	.91
6. กระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการ เรียนรู้ด้วยตนเองมากน้อยเพียงใด	4.27	1.20	4.33	.82	4.32	.91
7. กระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและ สิ่งแวดล้อมของนักศึกษามากน้อยเพียงใด	3.55	1.44	3.46	1.10	2.77	1.33
8. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมส่งเสริมการ ประพาศดินให้เป็นพลเมืองดีมากน้อยเพียงใด	2.23	1.34	3.00	1.67	1.94	1.29
9. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษา ให้มีวินัยมีน้ำใจเป็นนักกีฬาเพียงใด	3.45	1.68	2.88	1.68	2.35	1.40
รวม	3.80	1.27	3.82	1.21	3.25	1.17

จากตารางที่ 12 พบว่า นักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

โดยเฉลี่ยนักศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีความคิดเห็น ด้านกระบวนการเรียนรู้เห็นด้วยมากที่สุด คือข้อ 5. กระบวนการเรียนรู้เน้นให้นักศึกษารู้แนวทางการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาในระดับมาก คือ ข้อ 1. กระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาเกิดจากการ แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.27$) ข้อ 2. กระบวนการเรียนรู้เน้นให้นักศึกษามีโอกาส สนทนาหาแนวทางสู่การปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 4.18$) ข้อ 3. กระบวนการเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริงของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.77$) ข้อ 4. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมให้นักศึกษารู้จักการปรับตัวอยู่ร่วมกับคนปกติได้ ($\bar{X} = 3.64$) ข้อ 6. กระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.27$) ข้อ 7. กระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและ สิ่งแวดล้อมของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.55$) รองลงมาเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 9. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีวินัยมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ($\bar{X} = 3.45$) และเห็นด้วยน้อย คือ ข้อ 8. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมส่งเสริมการประพฤติตนให้เป็นพลเมืองดี ($\bar{X} = 2.23$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D. = .86) คือข้อ 5. กระบวนการเรียนรู้เน้นให้นักศึกษารู้แนวทางการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D. = 1.68) คือข้อ 9. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีวินัย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา

โดยเฉลี่ยนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการเรียนรู้เห็นด้วยมาก คือข้อ 1. กระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษาเกิดจากการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ร่วมกัน ($\bar{X} = 4.29$) ข้อ 2. กระบวนการเรียนรู้เน้นให้นักศึกษามีโอกาสสนทนาหาแนวทางสู่การปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.75$) ข้อ 3. กระบวนการเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริงของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.96$) ข้อ 4. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมให้นักศึกษารู้จักการปรับตัวอยู่ร่วมกับคนปกติได้ ($\bar{X} = 3.87$) ข้อ 5. กระบวนการเรียนรู้เน้นให้นักศึกษารู้แนวทางการประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ($\bar{X} = 4.29$) ข้อ 6. กระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมาเห็นด้วยปานกลางคือข้อ 7. กระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและสิ่งแวดล้อมของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.46$) ข้อ 8. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมส่งเสริมการประพฤติตนให้เป็นพลเมืองดี ($\bar{X} = 3.00$) ข้อ 9. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีวินัย มีน้ำใจเป็นนักกีฬา ($\bar{X} = 2.88$) นอกจากนี้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D. = .75) คือข้อ 5. และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D. = 1.68) คือ ข้อ 9. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีวินัยมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

โดยเฉลี่ยนักศึกษาที่พิจารณาการมองเห็นที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการเรียนรู้ เห็นด้วยมาก คือ ข้อ 1. กระบวนการเรียนรู้เน้นให้นักศึกษามีโอกาส สนทนาหาแนวทางสู่การปฏิบัติจริง ($\bar{X}=4.23$) ข้อ 5. กระบวนการเรียนรู้เน้นให้นักศึกษารู้แนวทางการ ประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ($\bar{X}=4.03$) ข้อ 6. กระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการ เรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X}=4.32$) รองลงมาเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 2. กระบวนการเรียนรู้เน้นให้นักศึกษามีโอกาสสนทนาหาแนวทางสู่การปฏิบัติจริง ($\bar{X}=3.29$) ข้อ 3. กระบวนการเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริงของนักศึกษา ($\bar{X}=3.16$) ข้อ 4. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมให้นักศึกษารู้จักการปรับตัวอยู่ร่วมกับคนปกติได้ ($\bar{X}=3.23$) ข้อ 7. กระบวนการเรียนรู้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและ สิ่งแวดล้อมของนักศึกษา ($\bar{X}=2.77$) และเห็นด้วยน้อย คือ ข้อ 8. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมส่งเสริมการประพาดตนให้เป็นพลเมืองดี ($\bar{X}=1.94$) ข้อ 9. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีวินัยมีน้ำใจเป็นนักกีฬา ($\bar{X}=2.35$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.=.91) คือ ข้อ 5. กระบวนการเรียนรู้เน้นให้นักศึกษารู้แนวทางการประกอบอาชีพ และข้อ 6. กระบวนการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการ เรียนรู้ด้วยตนเอง ($\bar{X}=4.32$) และมีความคิดเห็นกระจายมาก(S.D.= 1.40) คือ ข้อ 9. กระบวนการเรียนรู้มีกิจกรรมพัฒนานักศึกษาให้มีวินัยมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

โดยเฉลี่ยเมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า นักศึกษาที่พิจารณาการมองเห็นที่เรียนระดับประถมศึกษา ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการเรียนรู้ เห็นด้วยมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X}=3.80, \bar{X}=3.82$) และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เห็นด้วยปานกลางตามลำดับ ($\bar{X}=3.25$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงว่ามีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.=1.27, S.D. = 1.21, S.D.=1.17)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ของคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษาที่
 พิจารณาทางมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอก
 เรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนรู้

ด้านสื่อการเรียนรู้	ระดับประถม		ระดับมัธยม		ระดับมัธยม	
	ศึกษา		ศึกษาตอนต้น		ศึกษาตอนปลาย	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. สื่อการเรียนรู้มีเพียงพอสำหรับนักศึกษา เพียงใด	3.09	1.15	3.50	1.32	3.10	1.25
2. สื่อการเรียนรู้ออกแบบให้มีลักษณะเหมาะสม กับนักศึกษาเพียงใด	4.55	1.18	4.50	.93	4.55	.96
3. สื่อการเรียนรู้เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ไปยัง นักศึกษาเพียงใด	4.36	.95	4.21	.83	3.13	1.38
4. สื่อการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาของ แต่ละวิชามากขึ้นเพียงใด	3.45	1.06	3.79	1.32	3.68	1.11
5. สื่อการเรียนรู้ช่วยให้ครูประจำกลุ่มจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ได้กว้างขวาง รวดเร็วเพียงใด	4.23	.92	4.25	.79	4.29	.90
6. สื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพเพียงใด	4.00	1.45	4.25	1.36	4.29	1.16
7. สื่อการเรียนรู้ประเภท อักษรเบรลล์มีความสำคัญ ต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาเพียงใด	3.14	1.39	3.17	1.76	2.19	1.11
8. สื่อการเรียนรู้ประเภท แถบเสียงมีความสำคัญ ต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาเพียงใด	2.36	1.40	2.71	1.92	1.45	.72
9. สื่อการเรียนรู้ที่สัมผัสได้ เช่น วัตถุจริง วัตถุจำลอง คอมพิวเตอร์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้เพียงใด	3.05	1.84	2.54	1.79	1.58	1.18
รวม	3.65	1.26	3.66	1.34	3.19	1.09

จากตารางที่ 13 พบว่านักศึกษาที่พิจารณาการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

โดยเฉลี่ยนักศึกษาระดับประถมศึกษา ด้านสื่อการเรียนรู้ เห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 2. สื่อการเรียนรู้ออกแบบให้มีลักษณะเหมาะสม กับนักศึกษา ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 3. สื่อการเรียนรู้เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ไปยังนักศึกษา ($\bar{X} = 4.36$) ข้อ 5. สื่อการเรียนรู้ช่วยให้ครูประจำกลุ่มจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้กว้างขวางรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.23$) ข้อ 6. สื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.00$) และเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 1. สื่อการเรียนรู้มีเพียงพอสำหรับนักศึกษา ($\bar{X} = 3.09$) ข้อ 4. สื่อการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาของแต่ละวิชามากขึ้น ($\bar{X} = 3.45$) ข้อ 7. สื่อการเรียนรู้ประเภทอักษรเบรลล์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.14$) ข้อ 9. สื่อการเรียนรู้ที่สัมผัสได้ เช่น วัตถุจริง วัตถุจำลองคอมพิวเตอร์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.05$) และเห็นด้วยน้อย คือ ข้อ 8. สื่อการเรียนรู้ประเภท แถบเสียงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ($\bar{X} = 2.36$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D. = .92) คือ ข้อ 5. สื่อการเรียนรู้ช่วยให้ครูประจำกลุ่มจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้กว้างขวางรวดเร็ว และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D. = 1.84) คือ ข้อ 9. สื่อการเรียนรู้ที่สัมผัสได้ เช่น วัตถุจริง วัตถุจำลองคอมพิวเตอร์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้

โดยเฉลี่ยนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนรู้ เห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 2. สื่อการเรียนรู้ออกแบบให้มีลักษณะเหมาะสม กับนักศึกษา ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 1. สื่อการเรียนรู้มีเพียงพอสำหรับนักศึกษา ($\bar{X} = 3.50$) ข้อ 3. สื่อการเรียนรู้เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ไปยังนักศึกษา ($\bar{X} = 4.21$) ข้อ 4. สื่อการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาของแต่ละวิชามากขึ้น ($\bar{X} = 3.79$) ข้อ 5. สื่อการเรียนรู้ช่วยให้ครูประจำกลุ่มจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้กว้างขวางรวดเร็ว ($\bar{X} = 4.25$) ข้อ 6. สื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.25$) และเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 7. สื่อการเรียนรู้ประเภท อักษรเบรลล์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.17$) ข้อ 8. สื่อการเรียนรู้ประเภท แถบเสียงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ($\bar{X} = 2.71$) ข้อ 9. สื่อการเรียนรู้ที่สัมผัสได้ เช่น วัตถุจริง วัตถุจำลองคอมพิวเตอร์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.54$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D. = .79) คือ ข้อ 5. และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D. = 1.92) คือ ข้อ 8. สื่อการเรียนรู้ประเภท แถบเสียงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา

โดยเฉลี่ยนักศึกษาที่พิจารณาการมองเห็นที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนรู้ เห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 2. สื่อการเรียนรู้ออกแบบให้มีลักษณะเหมาะสม กับนักศึกษา ($\bar{X}=4.55$) รองลงมาเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 4. สื่อการเรียนรู้ทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาของแต่ละวิชามากขึ้น ($\bar{X}=3.68$) ข้อ 5. สื่อการเรียนรู้ช่วยให้ครูประจำกลุ่มจัดกิจกรรมต่าง ๆ ได้กว้างขวางรวดเร็ว ($\bar{X}=4.29$) ข้อ 6. สื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.29$) เห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 1. สื่อการเรียนรู้มีเพียงพอสำหรับนักศึกษา ($\bar{X}=3.10$) ข้อ 3. สื่อการเรียนรู้เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ไปยังนักศึกษา ($\bar{X}=3.13$) ในระดับน้อย คือ ข้อ 7. สื่อการเรียนรู้ประเภท อักษรเบรลล์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ($\bar{X}=2.19$) ข้อ 9. สื่อการเรียนรู้ที่สัมผัสได้ เช่น วัตถุจริง วัตถุจำลอง คอมพิวเตอร์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ ($\bar{X}=1.58$) และเห็นด้วยน้อยที่สุด คือ ข้อ 8. สื่อการเรียนรู้ประเภท แถบเสียงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ($\bar{X}=1.45$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.=.72)คือข้อ 8. สื่อการเรียนรู้ประเภท แถบเสียงมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา และมีความคิดเห็นกระจายมาก(S.D.= 1.38) คือ ข้อ 3. สื่อการเรียนรู้เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ไปยังนักศึกษา

โดยเฉลี่ยเมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า นักศึกษาที่พิจารณาการมองเห็นที่เรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการเรียนรู้ เห็นด้วยมาก ($\bar{X}=3.65$, $\bar{X}=3.66$) และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เห็นด้วยปานกลางตามลำดับ ($\bar{X}=3.19$) นอกจากนี้ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แสดงว่ามีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.=1.26, S.D.=1.34, S.D.= 1.09)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนความคิดเห็นของนักศึกษา
ที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอก
โรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลผลและประเมินผล

ด้านการวัดผลและประเมินผล	ระดับประถม ศึกษา		ระดับมัธยม ศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยม ศึกษาตอนปลาย	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
	1. ครูประจำกลุ่มแจ้งแนวการวัดผลและประเมินผล ให้นักศึกษาทราบก่อนจัดกระบวนการเรียนรู้เพียงใด	4.91	.43	4.21	1.06	4.35
2. การประเมินผลระหว่างการจัดและหลังการจัด กระบวนการเรียนรู้เป็นระยะเวลาเหมาะสมเพียงใด	3.82	1.22	3.96	1.30	3.52	1.26
3. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาพิจารณา พฤติกรรม ที่แสดงออกรายบุคคลและรายกลุ่มมากน้อยเพียงใด	4.45	.91	3.92	1.35	3.94	1.06
4. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาควรรใช้วิธีการ สอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรมมากน้อยเพียงใด	4.77	.43	4.29	.62	4.16	.64
5. การวัดผลและประเมินผลระหว่างเรียนกระตุ้นให้ นักศึกษาสนใจหาความรู้เพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด	4.59	.85	4.33	.76	4.10	.75
6. ผู้ทำหน้าที่ในการวัดผล มีอิสระในการใช้ข้อสอบ และเวลาตามความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด	3.41	1.62	3.92	1.21	3.77	1.23
7. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาเพื่อเป็นข้อมูล จัดกระบวนการเรียนรู้เห็นด้วยมากน้อยเพียงใด	3.18	1.65	3.46	1.61	2.84	1.34
8. ครูประจำกลุ่มเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วม ในการประเมินผลมากน้อยเพียงใด	4.95	.21	4.50	.93	4.58	.89
9. การวัดผลและประเมินผลปรับวิธีการให้ยืดหยุ่น เหมาะสมกับนักศึกษามากน้อยเพียงใด	4.55	.80	4.29	.86	4.03	1.02
รวม	4.30	.90	4.13	1.08	3.96	1.00

จากตารางที่ 14 พบว่า นักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ดังนี้

โดยเฉลี่ยนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผลเห็นด้วยมากที่สุด คือข้อ 1. ครูประจำกลุ่มแจ้งแนวการวัดผลและประเมินผลให้นักศึกษาทราบก่อนจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.91$) ข้อ 4. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาควรใช้วิธีการ สอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรม ($\bar{X} = 4.77$) ข้อ 5. การวัดผลและประเมินผลระหว่างเรียนกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจหาความรู้เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.59$) ข้อ 8. ครูประจำกลุ่มเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 4.95$) ข้อ 9. การวัดผลและประเมินผลปรับวิธีการให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับนักศึกษา ($\bar{X} = 4.55$) รองลงมาเห็นด้วยมาก คือ ข้อ 2. การประเมินผลระหว่างการจัดและหลังการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นระยะเวลาเหมาะสม ($\bar{X} = 3.32$) ข้อ 3. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาพิจารณา พฤติกรรม ที่แสดงออกรายบุคคลและรายกลุ่ม ($\bar{X} = 4.45$) และเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 6. ผู้ทำหน้าที่ในการวัดผล มีอิสระในการใช้ข้อสอบและเวลาตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.41$) ข้อ 7. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.18$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.=.21) คือข้อ 8. ครูประจำกลุ่มเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D.= 1.65) คือ ข้อ 7. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาเพื่อเป็นจัดกระบวนการเรียนรู้

โดยเฉลี่ยนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผลเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 8. ครูประจำกลุ่มเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาเห็นด้วยมาก คือข้อ 1. ครูประจำกลุ่มแจ้งแนวการวัดผลและประเมินผลให้นักศึกษาทราบก่อนจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.21$) ข้อ 2. การประเมินผลระหว่างการจัดและหลังการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นระยะเวลาเหมาะสม ($\bar{X} = 3.96$) ข้อ 3. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาพิจารณา พฤติกรรม ที่แสดงออกรายบุคคลและรายกลุ่ม ($\bar{X} = 3.92$) ข้อ 4. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาควรใช้วิธีการ สอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรม ($\bar{X} = 4.29$) ข้อ 5. การวัดผลและประเมินผลระหว่างเรียนกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจหาความรู้เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.33$) ข้อ 6. ผู้ทำหน้าที่ในการวัดผล มีอิสระในการใช้ข้อสอบ และเวลาตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.46$) และเห็นด้วยปานกลาง คือ ข้อ 7. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาเพื่อเป็นจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.92$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย(S.D.=62)คือข้อ 4. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาควรรู้วิธีการ สอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรม และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D.= 1.61) คือข้อ 7 การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาเพื่อเป็นจัดกระบวนการเรียนรู้

โดยเฉลี่ยนักศึกษาที่พิจารณาทางการมองเห็นที่เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผลเห็นด้วยมากที่สุด คือ ข้อ 8. ครูประจำกลุ่มเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 4.58$) รองลงมาเห็นด้วยมาก คือข้อ1.ครูประจำกลุ่มแจ้งแนวการวัดผลและประเมินผลให้นักศึกษาทราบก่อนจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.35$) ข้อ 2. การประเมินผลระหว่างการจัดและหลังการจัดกระบวนการเรียนรู้เป็นระยะเวลาเหมาะสม ($\bar{X} = 3.52$) ข้อ 3. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาพิจารณา พฤติกรรม ที่แสดงออกรายบุคคลและรายกลุ่ม ($\bar{X} = 3.94$)ข้อ4.การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาควรรู้วิธีการ สอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรม ($\bar{X} = 4.16$) ข้อ 5. การวัดผลและประเมินผลระหว่างเรียนกระตุ้นให้นักศึกษาสนใจหาความรู้เพิ่มขึ้น ($\bar{X} = 4.10$) ข้อ 6. ผู้ทำหน้าที่ในการวัดผล มีอิสระในการใช้ข้อสอบ และเวลาตามความเหมาะสม ($\bar{X} = 3.77$) ข้อ 9. การวัดผลและประเมินผลปรับวิธีการให้ยืดหยุ่นเหมาะสมกับนักศึกษา ($\bar{X} = 4.03$) และเห็นด้วยปานกลาง คือข้อ7. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาเพื่อเป็นจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.84$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานที่มีความคิดเห็นกระจายน้อย(S.D.=.64) คือข้อ 4. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาควรรู้วิธีการ สอบปากเปล่า การสังเกตพฤติกรรม และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D.= 1.34) คือข้อ 7. การวัดผลและประเมินผลนักศึกษาเพื่อเป็นจัดกระบวนการเรียนรู้

โดยเฉลี่ยเมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า นักศึกษาที่พิจารณาทางการมองเห็นที่เรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผล เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.30$, $\bar{X} = 4.13$, $\bar{X} = 3.96$) นอกจากนี้ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงว่ามีความคิดเห็นกระจายน้อย (S.D.=.90) และมีความคิดเห็นกระจายมาก (S.D.= 1.08, S.D. = 1.00)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) โดยใช้วิธีทดสอบเอฟ F (F-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญ เป็นราย ด้านนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง (ได้นำเสนอในตารางที่ 15 ถึงตารางที่ 24)

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น ของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	2.94	1.47	3.76*	.03
ภายในกลุ่ม	87	34.03	.39		
รวมทั้งหมด	89	36.97			

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 15 พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe' test) ตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญใน กรุงเทพมหานคร ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านหลักสูตร รายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ่ (Scheffe' test)

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย
		4.30	4.24	3.90
ประถมศึกษา	4.30	-	0.06	0.40*
มัธยมศึกษาตอนต้น	4.24		-	0.34
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.90			-

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็น ที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ด้านหลักสูตร เมื่อทดสอบรายคู่ พบว่า นักศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกับ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ นักศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก ($\bar{X}=4.30$) ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเห็นด้วยมาก ($\bar{X}=3.90$) เช่นกัน

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านครูประจำกลุ่ม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	.19	.09	.26	.77
ภายในกลุ่ม	90	31.79	.35		
รวมทั้งหมด	92	31.98			

จากตารางที่ 17 พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานครด้านครูประจำกลุ่ม ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ด้านนักศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	4.51	2.25	6.20**	.00
ภายในกลุ่ม	89	32.36	.36		
รวมทั้งหมด	91	36.87			

** $P \leq .01$

จากตารางที่ 18 พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านนักศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe' test) ตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านนักศึกษา รายคู่ด้วยวิธีทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe' test)

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย
		3.77	4.19	3.67
ประถมศึกษา	3.77	-	0.42**	0.10
มัธยมศึกษาตอนต้น	4.19		-	0.52**
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.67			-

** $P \leq .01$

จากตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านนักศึกษา เมื่อทดสอบรายคู่ พบว่า นักศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกับ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นแตกต่างกับ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.19$) ซึ่งสูงกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.77$) เช่นกัน และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.19$) ซึ่งสูงกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.67$) เช่นกัน

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการเรียนรู้

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	6.63	3.31	5.77**	.00
ภายในกลุ่ม	85	48.81	.57		
รวมทั้งหมด	87	55.44			

** $P \leq .01$

จากตารางที่ 20 พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการเรียนรู้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ้ (Scheffe' test) ตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านกระบวนการเรียนรู้ ราชคู่ด้วยวิธีทดสอบของเซฟเฟ้ (Scheffe' test)

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย
		3.80	3.82	3.25
ประถมศึกษา	3.80	-	0.02	0.55**
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.82		-	0.57**
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.25			-

** $P \leq .01$

จากตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านกระบวนการเรียนรู้ เมื่อทดสอบราชคู่พบว่านักศึกษาระดับประถมศึกษา กับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ นักศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.80$) ซึ่งสูงกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก ซึ่งสูงกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ($\bar{X} = 3.82$) ซึ่งเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$)

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนรู้

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	5.04	2.52	5.28**	.00
ภายในกลุ่ม	90	42.96	.48		
รวมทั้งหมด	92	48.00			

** $P \leq .01$

จากตารางที่ 22 พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ด้านสื่อการเรียนรู้อาจมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้วิธีทดสอบของเซฟเฟ้ (Scheffe' test) ตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งผลปรากฏดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานครระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านสื่อการเรียนรู้อาจมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ระดับการศึกษา		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย
	\bar{X}	3.65	3.66	3.19
ประถมศึกษา	3.65	-	0.01	0.47**
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.66		-	0.48**
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.19			-

** $P \leq .01$

จากตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ด้านนักศึกษาเมื่อทดสอบรายคู่ พบว่า นักศึกษาระดับประถมศึกษา กับ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 กล่าวคือ นักศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.65$) ซึ่งสูงกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.66$) ซึ่งสูงกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเห็นด้วยปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$)

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผล

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	1.91	.95	3.41*	.03
ภายในกลุ่ม	91	25.41	.28		
รวมทั้งหมด	93	27.32			

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 24 พบว่าความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบความแตกต่างเป็นรายคู่ จึงใช้วิธีทดสอบของเซฟเฟ้ (Scheffe' test) ตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 25

ตารางที่ 25 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ด้านการวัดผลและประเมินผล รายคู่ ด้วยวิธีทดสอบของเซฟเฟ้ (Scheffe' test)

ระดับการศึกษา		ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย
	\bar{X}	4.30	4.13	3.96
ประถมศึกษา	4.30	-	0.17	0.34*
มัธยมศึกษาตอนต้น	4.13		-	0.17
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3.96			-

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิจารณาการมองเห็นที่เรียนหลักสูตรต่างระดับเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร ด้านการวัดผลและประเมินผล เมื่อทดสอบรายคู่ พบว่า นักศึกษาระดับประถมศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่างกับ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ นักศึกษาระดับประถมศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 4.30$) ซึ่งสูงกว่าความคิดเห็นของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 3.96$) เช่นกัน

ตารางที่ 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร

การจัดการศึกษานอกโรงเรียน	ประถม	ม.ต้น	ประถม	ม.ปลาย	ม.ต้น	ม.ปลาย
	X S.D.	X S.D.	X S.D.	X S.D.	X S.D.	X S.D.
	F		F		F	
ด้านหลักสูตร	4.30 .93	4.24 1.00	4.30 .93	3.90 .99	4.24 1.00	3.90 .99
	3.76		3.76*		3.76	
ด้านครูประจำกลุ่ม	4.33 .81	4.26 .97	4.33 .81	4.22 .79	4.26 .97	4.22 .79
	.26		.26		.26	
ด้านนักศึกษา	3.77 1.09	4.19 1.09	3.77 1.09	3.67 1.07	4.19 1.09	3.67 1.07
	6.20**		6.20		6.20**	
ด้านกระบวนการเรียนรู้	3.80 1.27	3.82 1.21	3.80 1.27	3.25 1.17	3.82 1.21	3.25 1.17
	5.77		5.77**		5.77**	
ด้านสื่อการเรียนรู้	3.65 1.26	3.66 1.34	3.65 1.26	3.19 1.09	3.66 1.34	3.19 1.09
	5.28		5.28**		5.28**	
ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.30 .90	4.13 1.08	4.30 .90	3.96 1.00	4.13 1.08	3.96 1.00
	3.41		3.41*		3.41	

* $P \leq .05$

** $P \leq .01$

จากตารางที่ 26 พบว่า นักศึกษาที่พิการทางการมองเห็นทุกระดับ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญในกรุงเทพมหานคร โดยรวม จำนวน 6 ด้าน ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นรายด้านระหว่างนักศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีดังต่อไปนี้

ด้านหลักสูตรและด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านครูประจำกลุ่มไม่พบความแตกต่าง ส่วนด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หากพิจารณาโดยรวมแล้ว นักศึกษาทุกระดับ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01

ตอนที่ 4 สรุปรวม ผลการสัมภาษณ์ถามความคิดเห็นของบุคคลผู้มีประสบการณ์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

1. ข้อมูลพื้นฐานของบุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ให้สัมภาษณ์ มีทั้งสิ้น จำนวน 7 คน เป็นเพศชาย 4 คน เพศหญิง 3 คน มีอายุโดยเฉลี่ย 48 ปี จำนวน 4 คน ในจำนวน 7 คน นอกจากนั้นยังสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 4 คน ในจำนวน 7 คน โดยสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 4 คน ในจำนวน 7 คน และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสังกัดเป็นเวลา 20 ปี จำนวน 6 คน ในจำนวน 7 คน

2. ความคิดเห็นของบุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทั้ง 7 คน เกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญสำหรับคนพิการทางการมองเห็นในกรุงเทพมหานคร ทั้ง 6 ด้าน มีดังนี้

ด้านหลักสูตร

บุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำนวน 5 คนในจำนวน 7 คน มีความเห็นว่าหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนที่นำมาใช้จัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับคนพิการทางการมองเห็นไม่ควรแตกต่างจากคนปกติ เพราะการจัดการศึกษาให้คนพิการทางการมองเห็น มีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมของบุคคลและครอบครัว โดยผ่านกลไกการศึกษานอกโรงเรียน องค์กร ภาคเอกชน มูลนิธิ กลุ่มอาสาสมัคร และสื่อต่าง ๆ ในอันที่จะให้สังคมและชุมชนเห็นคุณค่าของคนพิการทางการมองเห็น ให้มีศักดิ์ศรีและสิทธิเช่นเดียวกับคนปกติในสังคม เพื่อให้คนพิการ

ทางการมองเห็นอยู่ร่วมและเรียนร่วมกับคนปกติได้อย่างมีความสุข ดังนั้น หลักสูตรที่ใช้จัดกระบวนการเรียนรู้จึงเกิดความเสมอภาค มีความเหมาะสม เพราะจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต้องการให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถมีทักษะให้รู้จักคิด รู้จักแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงกระบวนการคิด ซึ่งมีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ คือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ข้อมูลเกี่ยวกับสังคมสิ่งแวดล้อม และข้อมูลเกี่ยวกับวิชาการเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล นอกจากนี้ยังปลูกฝังให้เห็นคุณค่าของภาษาไทย มีทักษะการใช้ภาษาไทยให้เป็นพลเมืองดีมีคุณธรรมสามารถประกอบอาชีพสุจริตเลี้ยงตนเองได้ ซึ่งในปัจจุบันจะเห็นว่าคนพิการทางการมองเห็น สามารถเดินทางไปไหนมาไหนได้ทั่วทิศทางโดยใช้ไม้เท้า นอกจากนี้ยังสามารถทำกิจกรรมประจำวันได้เป็นปกติธรรมดา เช่น ทำอาหาร ทำงานบ้านงานครัว เย็บผ้า ถักโครเชต์ตามลวดลายต่าง ๆ ที่สวยงามเท่าเทียมกับคนตาดี สามารถประกอบอาชีพต่าง ๆ เช่น ทำงานเป็นช่างไม้ ช่างเฟอร์นิเจอร์ได้อย่างปราณีตสวยงาม เป็นช่างเจียรระโนพลอย จนสามารถเป็นครูสอนเจียรระโนพลอยได้อีกด้วย เป็นนักดนตรีและเป็นนักร้องได้ดีเยี่ยม พนักงานรับโทรศัพท์ และสามารถเรียนหนังสือได้จนถึงชั้นอุดมศึกษาทั้งภายในและภายนอกประเทศ กลับมาสอนหนังสือให้กับคนตาดีในมหาวิทยาลัยและยังเสียสละทำคุณประโยชน์ให้กับสังคม สร้างความสุขและความอบอุ่นให้กับครอบครัวที่สามารถยึดถือเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับคนในสังคมได้อย่างน่าภาคภูมิใจ

ดังนั้นบุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรการเรียนการสอนนอกโรงเรียนมีความเหมาะสมอยู่แล้วเพียงแต่ปรับปรุงให้เหมาะสมกับนักศึกษาคพิการทางการมองเห็น โดยการพัฒนารูปแบบและคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. ส่งเสริมให้คนพิการทางการมองเห็นจัดการศึกษาด้วยตนเอง โดยเอื้ออำนวยให้เขามีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตร สื่อ และการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยมีการเรียนการสอนนอกโรงเรียนเป็นหน่วยรับรองมาตรฐานการศึกษา

2. ปรับปรุงคุณภาพในการจัดการศึกษา เพื่อให้สนองความต้องการเต็มตามศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายคนพิการทางการมองเห็นโดยพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและวิถีชีวิต คิดค้นรูปแบบตลอดจนทำสื่อประกอบการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสถานภาพทางร่างกาย โดยอาศัยแนวคิด วิธีการพัฒนาเนื้อหาวิชาที่มุ่งสร้างคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน

ด้านครูประจำกลุ่ม

บุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำนวน 6 คน ในจำนวน 7 คน มีความเห็นว่า ครูประจำกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนโดยหลักเกณฑ์มาจากบุคคลหลายสาขาอาชีพ แต่เมื่อมาปฏิบัติหน้าที่เป็นครูประจำกลุ่มเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้กับคนพิการทางการมองเห็น ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน จึงต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

เป็นคนใจเย็น อดทน อดกลั้น เข้าใจจิตวิทยาของคนพิการทางการมองเห็น เข้าใจหลักการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับคนพิการทางการมองเห็น และมีความรู้ด้านการอ่านการเขียน อักษรเบรลล์

ในสภาพปัจจุบัน กรมการศึกษานอกโรงเรียนต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กร ภาครัฐ และภาคเอกชนในด้านบุคลากร ซึ่งมีความรู้ด้านจิตวิทยาการเรียนการสอนคนพิการทางการมองเห็น มาฝึกอบรมตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน แล้วแต่งตั้งให้เป็นครูประจำกลุ่มของการศึกษานอกโรงเรียนในแต่ละภาคเรียนซึ่งบุคลากรดังกล่าวมีจำนวนไม่มากนัก เมื่อมีนักศึกษาเพิ่มมากขึ้น ครูประจำกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอนคนพิการทางการมองเห็น จึงไม่เพียงพอเพราะการสอนคนพิการทางการมองเห็นเป็นศิลปะอย่างหนึ่งและสิ่งสำคัญที่ครูประจำกลุ่มจะต้องมีคือ ความสามารถในการสอนและแนะนำนักศึกษา ให้รู้จักการปรับตัวในด้านต่าง ๆ ให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุด จัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ โดยการจัดให้มีความสอดคล้องกับสภาพคนพิการทางการมองเห็น เช่น สื่อการเรียนรู้จัดทำโดยการซื้อหา การขอความอนุเคราะห์จัดทำเอง ปรับปรุงดัดแปลงให้เหมาะสม หรืออาจประสานงานกับเครือข่ายชี้แจงวัตถุประสงค์ เพื่อขอความร่วมมือในด้านต่าง ๆ

ในการวางแผนระยะยาว เมื่อกลุ่มเป้าหมายเพิ่มมากขึ้น กรมการศึกษานอกโรงเรียนต้องเร่งรัดพัฒนาคุณภาพครูประจำกลุ่ม เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญใน ด้านการแนะนำ การจัดการเรียน การสอน การบริหาร และจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทางการมองเห็นรวมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยา หลักการอยู่ร่วมกับคนพิการ รู้จักวิธีการแก้ปัญหา และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึง

ด้านนักศึกษา

บุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำนวน 4 คน ในจำนวน 7 คน มีความเห็นว่าการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้กับคนพิการทางการมองเห็นนั้น ต้องมีการวางแผนการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของคนพิการทางการมองเห็น ให้ทราบสภาพปัญหาโดยการสำรวจกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

1. มอบหมายให้ครูอาสาสมัครทางการศึกษานอกโรงเรียนประสานงานกับตัวแทนคนพิการ (อาทิ ประธานชมรมคนพิการ) กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อพาไปยังที่อยู่อาศัยของคนพิการ

2. ได้รายชื่อที่อยู่จากทะเบียนคนพิการที่มาของจดทะเบียนกับชมรมคนพิการ จากทะเบียนราษฎรของผู้นำชุมชน และขอความร่วมมือช่วยอำนวยความสะดวกเข้าไปยังชุมชน

สรุปประเด็นปัญหาความต้องการเรียนการศึกษาสายสามัญหรือสายอาชีพ จากการสำรวจสภาพปัญหาความต้องการของนักศึกษากรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้ดำเนินการจัดการศึกษาให้ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย แต่โดยทั่วไปคนพิการจะเข้าร่วมชมรมคนพิการ หรือเข้าร่วมสมาคม มูลนิธิต่าง ๆ จากองค์กร ภาคเอกชน เพื่อให้ประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองในเบื้องต้นก่อนแล้วจึงประสงค์จะเรียนสายสามัญให้มีความรู้และมีโอกาสเรียนต่อในระดับสูงต่อไป หรือเรียนสายสามัญเพื่อพัฒนาอาชีพ ซึ่งกรมการศึกษานอกโรงเรียนจัดตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้หลากหลายทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ โดยใช้วิธีการ จัดเรียนร่วมกับคนปกติธรรมดา และจัดกลุ่มเรียนแยกประเภทความพิการ ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้เกิดการพัฒนาทางร่างกาย สติปัญญาของนักศึกษา

ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับคนพิการทางการมองเห็นต้องให้ประสบการณ์ที่ชัดเจนแก่ประสาทสัมผัสสิ่งที่เขารับรู้ได้ดีซึ่งเหลืออยู่ โดยเฉพาะการสัมผัสทางกาย ทางหู เป็นส่วนใหญ่

ด้านกระบวนการเรียนรู้

บุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำนวน 5 คน ในจำนวน 7 คน มีความเห็นว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ คือ เครื่องมือที่จะทำให้นักศึกษาไปสู่วัตถุประสงค์ที่ครูประจำกลุ่มกำหนดไว้ 3 ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาสาระ ทักษะ และค่านิยม ดังนั้น กิจกรรมกระบวนการเรียนรู้จึงเน้นนักศึกษาเป็นผู้ปฏิบัติให้มากที่สุด ครูเป็นผู้สนับสนุนช่วยกระตุ้น ให้เกิดกิจกรรมนั้น ๆ แต่การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับคนพิการทางการมองเห็นในปัจจุบัน การจัดกระบวนการเรียนรู้มีรูปแบบหลากหลาย ยืดหยุ่น เน้น 3 แนวทาง ดังนี้

1. จัดร่วมกับหน่วยงานหรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนโดยส่งเสริมให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้กับคนพิการในด้านสนับสนุนอาคารสถานที่ บุคลากร เจ้าหน้าที่ ครูประจำกลุ่ม วิทยากร สิ่งอำนวยความสะดวกคนพิการ และกรมการศึกษานอกโรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล ค่าตอบแทนครู การอบรมครู ระเบียบ และสิ่งอำนวยความสะดวกในส่วนที่เกี่ยวข้อง

2. ส่งเสริมให้ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยร่วมดูแลสอนคนพิการทางการมองเห็น เป็นวิทยากรท้องถิ่น รวบรวมคนพิการเป็นกลุ่ม เป็นศูนย์กลางคนพิการ และจัดการศึกษานอกโรงเรียนให้แก่คนพิการในท้องถิ่น เพราะคนพิการส่วนใหญ่จะอาศัยอยู่กับครอบครัวในชุมชน ในกรณีผู้ปกครองหรือบุคลากรในชุมชนที่มีความรู้ด้านจิตวิทยาการเรียนการสอน คนพิการที่ประสงค์จะจัดการเรียนการสอนคนพิการในชุมชน หรือผู้ปกครองคนพิการที่มีความรู้สามารถรวบรวมผู้พิการในชุมชนจัดตั้งกลุ่มเพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ได้ ซึ่งอาจเรียนได้ทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้วิถีชีวิตในชุมชนและครอบครัวอื่น ๆ กระบวนการเน้นการเรียนแบบผสมกลมกลืนไปกับวิถีชีวิตของนักศึกษาแต่ละคน แต่ละครัวเรือน และชุมชน ทั้งในแง่เนื้อหาและวิธีการ โดยถือเอาสภาพนักศึกษาเป็นแนวทางกำหนดความเหมาะสม เน้นการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างนักศึกษาด้วยกัน ดังนั้น ในแผนระยะยาว ครอบครัวและชุมชนควรมีส่วนร่วม และมีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร จัดทำสื่อการเรียนรู้ร่วมในการวางแผนติดตามกระบวนการเรียนรู้แก่นักศึกษาเป็นระยะ เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพการศึกษานอกโรงเรียนต่อไป

3. หลักการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับคนพิการ โดยส่งเสริมให้ครูอาสาสมัคร การศึกษานอกโรงเรียนซึ่งเป็นบุคลากรอัตราจ้างของกรมการศึกษานอกโรงเรียนมีส่วนดูแลและจัดการศึกษาให้กับคนพิการ ซึ่งถ้ากรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดฝึกอบรมเพิ่มเติมก็จะทำให้มีบทบาทที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนรู้จะใช้แนวทางใดขึ้นอยู่กับสภาพความต้องการของผู้เรียน เครือข่าย ครอบครัว และชุมชนที่คนพิการอาศัยอยู่นั้น เป็นหลักการจัดการศึกษาให้กับคนพิการทางการมองเห็น

ด้านสื่อการเรียนรู้

บุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำนวนทั้ง 7 คน มีความเห็นว่า สื่อการเรียนรู้คือตัวกลางที่มาช่วยให้การจัดการกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ สำหรับคนพิการทางการมองเห็น ให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมสิ่งแวดล้อมเหมือนคนปกติได้ จึงมีความสำคัญที่สุดที่ทำให้นักศึกษาและครูประจำกลุ่ม เข้าใจตรงกัน ดังนั้น สื่อการเรียนรู้ มีประสิทธิภาพจึงต้องมีลักษณะเป็นรูปธรรมที่สามารถจับต้อง หรือสัมผัสด้วยประสาทอื่น ๆ ทั้งหมดที่เหลืออยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดได้นอกเหนือจากประสาทสัมผัสทางสายตา ซึ่งคุณสมบัติดังกล่าว สื่อการเรียนรู้ต้องพัฒนานักศึกษาทางด้านความคิดแล้วสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนั้นควรพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ทันกับ

เทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป โดยใช้แถบบันทึกเสียง แผ่นซีดี เพราะคนพิการทางการมองเห็นจะมีประสาทการรับรู้ทางหูสูงมาก และมีความจำเป็นเลิศ จึงควรจัดสื่อการเรียนรู้ให้เพียงพอแก่นักศึกษา และกลุ่มเป้าหมาย ควรมีแหล่งเก็บและผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย มีแหล่งให้บริการยืมและบริการสำเนาแถบบันทึกเสียงสื่อการเรียนรู้ที่หายาก และมีราคาแพง เพื่อให้คนพิการทางการมองเห็นจะได้ใช้อย่างทั่วถึง เพื่อความเสมอภาคทางการศึกษานอกโรงเรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผล

บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน จำนวน 5 คน ในจำนวน 7 คน มีความเห็นว่าการวัดผลและประเมินผล ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลายด้าน ควรใช้เครื่องมือจัดหลายแบบ และต้องวัดอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการพัฒนานักศึกษาไปสู่การคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็นได้อย่างแท้จริงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ครูประจำกลุ่มควรปรับการวัดผลและประเมินผล ให้สอดคล้องกับธรรมชาติของคนพิการทางการมองเห็น ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากขั้นตอนหนึ่ง เป็นกระบวนการ ทำให้การเรียนการสอนครบวงจรวัตถุประสงค์ที่สำคัญเพื่อส่งเสริมพัฒนาการ ของนักศึกษาให้มีพัฒนาการไปในทิศทางที่พึงประสงค์ทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ความรู้ และสติปัญญา การประเมินผลพัฒนาการเหล่านี้ของนักศึกษาจึงเป็นกระบวนการพิจารณาตัดสิน ซึ่งต้องอาศัยข้อมูลที่ได้จากวิธีการวัดผลแบบต่าง ๆ หลายแบบจึงจะเป็นที่น่าเชื่อถือได้ เกณฑ์ในการวัดและประเมินผลสำหรับนักศึกษาพิการทางการมองเห็น ใช้เกณฑ์เดียวกับนักศึกษาปกติ แต่ปรับวิธีการวัดผล ดังนี้

1. ครูประจำกลุ่มอ่านข้อสอบให้นักศึกษาฟัง หรือใช้ข้อสอบแถบเสียงที่บันทึกเสียงจากห้องสตูดิโอ แต่ต้องปรับเวลาให้ยืดหยุ่น
2. ใช้ข้อสอบเดียวกับนักศึกษาปกติ แต่ปรับเป็นอักษรเบรลล์ จะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมให้นักศึกษามีสมาธิในการทำข้อสอบมากขึ้น แต่มีปัญหาบ้างในกรณีนักศึกษามีพื้นฐานความรู้อักษรเบรลล์ไม่เท่ากัน จึงต้องมีความยืดหยุ่นในเรื่องเวลาในการทำข้อสอบ

ดังนั้น ในการวัดผลและประเมินผลนักศึกษาพิการทางการมองเห็นไม่ว่าครูประจำกลุ่มใช้วิธีใด ก็ตามเป็นการนำผลไปสู่การปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนทั้งสิ้น ในการวางแผนระยะยาว การวัดผลและประเมินผล ของนักศึกษาพิการทางการมองเห็นควรปรับปรุงวิธีการ โดยให้นักศึกษาจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน การอภิปรายกลุ่ม การจดบันทึกไว้วันแฟ้มสะสมผลงาน การแสดงออกทางพฤติกรรมต่าง ๆ ต่อสังคมและชุมชน เป็นต้น

สรุป จากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง บุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน จำนวน 7 คน ส่วนใหญ่พบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ในกรุงเทพมหานคร ทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้ ส่วนไทยเห็นว่าหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนที่ใช้จัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมเกิดความเสมอภาคแล้ว ครูประจำกลุ่มที่แต่งตั้งให้รับผิดชอบในการจัดกระบวนการเรียนรู้ควรผ่านการอบรมมาแล้ว จึงมีประสบการณ์ที่สามารถจะสอนนักศึกษาพิการทางการมองเห็นได้ และนักศึกษาได้เข้าเรียนกับการศึกษานอกโรงเรียนตามความต้องการของตนเอง นอกจากนี้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ กรมการศึกษานอกโรงเรียนสามารถจัดสื่อการเรียนรู้ได้บ้าง แต่ยังไม่เพียงพอควรมีการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้ทันสมัยกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี และสุดท้ายการวัดผลและประเมินผลที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีความเหมาะสม แต่ถ้าการวัดผลและประเมินผลมีการพัฒนารูปแบบควรเน้นด้านการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา เช่น ใ้เพิ่มสะสมผลงาน ฯลฯ แทนรูปแบบที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนน่าจะนำมาพิจารณาใช้ในการวัดผลและประเมินผลในอนาคตต่อไป

จากผลสรุปการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง บุคคลผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ทั้ง 6 ด้าน ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับคนพิการทางการมองเห็น น่าจะนำไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน การวางแผนการดำเนินงาน และการพัฒนากระบวนการจัดการศึกษานอกโรงเรียนสำหรับคนพิการทางการมองเห็น ด้านนักศึกษา ด้านกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ ด้านการวัดผลและประเมินผล ให้สอดคล้องกับความต้องการ และสภาพความพร้อมของนักศึกษาที่พิการทางการมองเห็น